

ROYAUME DE BELGIQUE

KONINKRIJK BELGIE

AVIS DU CONSEIL D'ETAT

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE

Le CONSEIL D'ETAT, section de législation, deuxième chambre, saisi par le Ministre de la Justice, le 30 juillet 1997, d'une demande d'avis, dans un délai ne dépassant pas un mois, sur un projet de loi "relative aux actes notariés et aux études notariales", a donné le 1er décembre 1997 l'avis suivant :

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, tweede kamer, op 30 juli 1997 door de Minister van Justitie verzocht hem, binnen een termijn van ten hoogste een maand, van advies te dienen over een ontwerp van wet "betreffende de notariële akten en de notariskantoren", heeft op 1 december 1997 het volgende advies gegeven :

Examen du projet

Intitulé

Il doit apparaître dans l'intitulé que l'objet véritable du projet est de modifier la loi du 25 ventôse an XI.

Préambule

Le texte néerlandais devrait être rédigé en tenant compte de l'observation faite dans la version néerlandaise du présent avis.

Articles 6 et 7 du projet

Les articles 6 et 7 sont les seules dispositions neuves, les autres articles ayant été précédemment soumis au Conseil d'Etat et ayant été adaptés ou non aux observations de la section de législation.

Le mot "acte" pourrait être adéquatement accompagné de l'adjectif "notarié" afin de mieux refléter la volonté des auteurs du projet.

Le texte néerlandais de l'article 6 (article 19, nouvel alinéa, en projet) devrait être rédigé ainsi qu'il est indiqué dans la version néerlandaise du présent avis.

.../...

Article 11

1. Dans ses avis L. 22.537/2 et L. 24.600/A.G./2, le Conseil d'Etat avait fait de longues observations tant en ce qui concerne le principe des sociétés de notaires que sa mise en application par les projets successifs.

Le projet actuel maintient le principe des sociétés de notaires et précise :

- que ce n'est pas parce qu'un notaire s'adjoit un associé qu'il contracte sur l'exercice de la fonction notariale (exposé des motifs du projet L. 26.793/2/V, p. 15);
- que ce n'est pas la société qui exerce la fonction notariale, mais bien le notaire personnellement, étant entendu que les actes posés par le notaire sortent leurs effets patrimoniaux dans le chef de la société par l'effet de la théorie de l'organe (exposé des motifs du projet L. 26.793/2/V, p. 16);
- que l'objet de la société est de favoriser l'exercice des activités notariales habituelles (article 50, § 1er, c);
- que les sociétés de notaires seront des sociétés civiles pouvant adopter la forme d'une société ou d'un groupement organisé par la loi, à l'exception de la société anonyme ou en commandite (article 50, § 3).

On ne peut que constater qu'il y a contradiction à affirmer, d'une part, que seul le notaire exerce la fonction notariale, la société ayant seulement pour but de

.../...

favoriser cet exercice et, d'autre part, que "... les associés exercent la profession au nom et pour compte de la société" (exposé des motifs du projet L. 26.794/2/V, p. 12), que la société peut avoir pour objet "outre l'exercice des activités de la fonction notariale, toutes les activités de la profession" (exposé des motifs du projet L. 26.794/2/V, p. 13) et que la société est solidairement responsable des fautes commises par les notaires.

Article 12

A l'article 51, § 5, alinéa 1er, en projet, il y a lieu d'écrire "... un modèle uniforme déterminé par le Roi ...".

Article 24

L'entrée en vigueur de ce projet doit se faire à la même date que celui soumis à la procédure bicamérale parfaite, option offrant plus de sécurité que celle retenue par les auteurs du projet.

Onderzoek van het ontwerp

Opschrift

Uit het opschrift moet blijken dat het eigenlijke onderwerp van het ontwerp het wijzigen is van de wet van 25 ventôse jaar XI.

Aanhef

Men schrijve "Op de voordracht van" in plaats van "Op voordracht van".

Artikelen 6 en 7 van het ontwerp

De artikelen 6 en 7 zijn de enige nieuwe bepalingen, daar de overige artikelen vroeger aan de Raad van State zijn voorgelegd en al dan niet zijn aangepast aan de opmerkingen van de afdeling wetgeving.

Om het streven van de stellers van het ontwerp beter weer te geven, zou zeer geschikt aan het woord "akte" het woord "notariële" kunnen worden toegevoegd.

In artikel 6 schrijve men in het nieuw ontworpen lid van artikel 19 : "... mits in de recentste akte wordt vermeld dat de andere akte aan de partijen is voorgelezen.".

.../...

Artikel 11

1. In zijn adviezen L. 22.537/2 en L. 24.600/A.G./2 had de Raad van State breedvoerige opmerkingen gemaakt, zowel over het beginsel van de vennootschappen van notarissen als over het in toepassing brengen ervan door de opeenvolgende ontwerpen.

Het huidige ontwerp handhaaft het beginsel van de vennootschappen van notarissen en preciseert :

- dat het niet is omdat een notaris een associatie aangaat dat hij een contract afsluit over de uitoefening van het notarisambt (memorie van toelichting bij ontwerp L. 26.793/2/V, blz. 15);
- dat het niet de vennootschap is die het notarisambt uitoefent, maar wel de notaris zelf, met dien verstande dat de daden die de notaris stelt hun vermogensrechtelijke gevolgen hebben in hoofde van de vennootschap ten gevolge van de orgaantheorie (memorie van toelichting bij ontwerp L. 26.793/2/V, blz. 16);
- dat het doel van de vennootschap erin bestaat de uitoefening van de gebruikelijke notariële activiteiten te bevorderen (artikel 50, § 1, c);
- dat de vennootschappen van notarissen burgerlijke vennootschappen (zijn) die de vorm kunnen aannemen van een bij wet geregelde vennootschap of (een bij wet geregeld)

.../...

samenwerkingsverband, uitgezonderd de naamloze of de commanditaire vennootschap (artikel 50, § 3).

Men kan niet anders dan vaststellen dat het tegenstrijdig is enerzijds te beweren dat alleen de notaris het notarisambt uitoefent, omdat de vennootschap alleen tot doel heeft de uitoefening ervan te bevorderen en anderzijds dat "... de vennoten het beroep (uitoefenen) in naam en voor rekening van de vennootschap" (memorie van toelichting bij ontwerp L. 26.794/2/V, blz. 12), dat de vennootschap tot doel kan hebben "niet enkel de uitoefening van de bedrijvigheden van het notarisambt, maar ook alle bedrijvigheden van het beroep" (memorie van toelichting bij ontwerp L. 26.794/2/V, blz. 13) en dat de vennootschap hoofdelijk aansprakelijk is voor de door de notarissen begane fouten.

Artikel 12

In het ontworpen artikel 51, § 5, eerste lid, schrijve men "... naar een door de Koning bepaald eenvormig model.".

Artikel 24

Dit ontwerp moet in werking treden op dezelfde dag als het ontwerp dat de procedure van het volledige bicameralisme moet doorlopen, welke regeling meer rechtszekerheid geeft dan die waarvoor de stellers van het ontwerp hebben geopteerd.

La chambre était composée de

De kamer was samengesteld uit

Messieurs J.-J. STRYCKMANS,
de Heren

président,
voorzitter,

Y. KREINS,
P. QUERTAINMONT,

conseillers d'Etat,
staatsraden,

P. GOTHOT
J. van COMPERNOLLE

assesseurs de la
section de législation,
assessoren van de
afdeling wetgeving,

Madame J. GIELISSEN,
Mevrouw

greffier assumé,
toegevoegd griffier.

Le rapport a été présenté par
M. E. THIBAUT, auditeur adjoint.
La note du Bureau de coordination a
été rédigée et exposée par
M. A. LEFEBVRE, référendaire
adjoint.

Het verslag werd uitgebracht
door de H. E. THIBAUT, adjunct-
auditeur. De nota van het
Coördinatiebureau werd opgesteld
en toegelicht door de
H. A. LEFEBVRE, adjunct-
referendaris.

La concordance entre la version
française et la version néerlandaise
a été vérifiée sous le contrôle
de M. J.-J. STRYCKMANS.

De overeenstemming tussen de
Franse en de Nederlandse tekst
werd nagezien onder toezicht van
de H. J.-J. STRYCKMANS.

LE GREFFIER - DE GRIFFIER,

LE PRESIDENT - DE VOORZITTER,

J. GIELISSEN

J.-J. STRYCKMANS